

Jan Haagensen (th.) og Kim Torbjørn Andersen er dømt for henholdsvis indbrud og økonomisk kriminalitet. Der er sket meget med landets fængselsbetjente, siden de første gang stiftede bekendtskab med Kriminalforsorgen for 18 år siden, siger de.

TEMA

” DE ER BLEVET BEDRE TIL AT SÆTTE SIG IND I DEN ENKELTE FANGE

Er det stadig et spørgsmål om dem eller os? Eller har forholdet mellem indsatte og fængselsbetjente forandret sig? Vi har spurgt to indsatte, som har flere års erfaringer med livet bag murene.

Af Søren Gregersen

Jan Haagensen og Kim Torbjørn Andersen afsoner i øjeblikket fængselsdomme i Statsfængslet i Horserød. Jan har begået indbrud, mens Kim afsoner en straf for økonomisk kriminalitet.

De to mænd er førstehåndskilder til fængselsbetjentenes faglige udvikling gennem de seneste to årtier. Det er nemlig ikke første gang, de er her.

For 18 år siden, da de første gang blev spærret inde, var Kriminalforsorgen stadig præget af fængselsvæsenets gamle dogmer. Dengang havde betjentene endnu ikke helt sluppet rollen som nøglesvingere og erstattet den med vore dages funktion som sagsbehandlere, sjælesørgere og meget andet.

Det var mere sort-hvidt dengang, forklarer de to indsatte i besøgsrummet i Horserød. Fanger og betjente var skilt mere ad, for på den tid talte man ikke så meget sammen.

I dag er der en langt mere åben kommunikation: ”Der er sket meget med betjentene. De har været gennem pædagogiske kurser, som har styrket dem fagligt. Vi samarbejder på en helt anden måde,” siger Kim Torbjørn Andersen.

Han nævner som eksempel, at både han og Jan Haagensen løber sammen med fængselsbetjente i skovene rundt om fængslet: ”Den slags var utænkeligt, da jeg første gang sad inde.”

Faktisk løber de så meget, at de er i topform. Det bliver til en halv- eller helmaraton hver fjortende dag ved stævner rundt i landet, hvor betjentene er med.

KONTAKTPERSON

De to mænd peger også på, at fængselsbetjentene fungerer som kontaktpersoner. Opgaven består i at hjælpe den enkelte indsatte

gennem afsoningen og koordinere uddannelse, beskæftigelse og så videre.

Eksempelvis var Jan Haagensen kontaktperson inde over, da Jan gennemgik et forløb hos Kris Danmark, som skulle hjælpe ham med at bryde den onde cirkel. Og betjenten hjalp også, da Jans svigerfar var uhelbredelig syg og tog med på ledsaget udgang.

Og selvom Jan nu har fået en ny kontaktperson, følger den gamle stadig med i, hvordan det går: ”Han ved, at der har været problemer med min søn og spørger til det, når vi møder hinanden,” siger Jan Haagensen.

Kim Torbjørn Andersen fremhæver et kognitivt færdighedsprogram, som han gennemgik tidligere på året. Det var to fængselsbetjente, som stod for kurset, der gik ud på at lære at tackle problemer i hverdagen: ”Det var fire gange hver uge over en periode på to måneder. Det var et fedt afbræk, som virkelig gav noget.”

MEDMENNESKELIGHED

Begge indsatte slår flere gange på betjentenes menneskelige egenskaber under samtalen.

”Medmenneskelighed fra fængselsbetjentenes side er det aller-vigtigste. Hvis tingene skal fungere, kræver det, at betjentene behandler dig med respekt. De er blevet bedre til at sætte sig ind i den enkelte fange. Det er svært, men det er dét, de gør,” siger Kim Torbjørn Andersen.

Et godt tillidsforhold mellem de to grupper er også afgørende for at opretholde en god dynamisk sikkerhed. Det er noget, som påhviler begge grupper. Man skal give noget for at få noget, men det er det ikke alle indsatte, som forstår, siger de.

Kim Torbjørn Andersen og Jan Haagensen har også forståelse for fængselsbetjentenes sikkerhedsopgaver: ”Hvis de kan lugte hash, så går de ind og visiterer, og det er deres job,” siger de.

Men har I slet ikke noget negativt at sige om fængselsbetjentene? ”Vi oplever ikke problemer. Hvis man opfører sig pænt, har man det godt. Men vi er nok også, hvad man vil kalde velfungerende indsatte,” siger Jan Haagensen med et smil.

VENDER IKKE TILBAGE

Til trods for tilfredsheden med fængselslivet har de to indsatte dog ikke tænkt sig at vende tilbage til Kriminalforsorgen. Når de til efteråret har afsonet henholdsvis to og et års straf, er det sidste gang, de ønsker at stifte bekendtskab med fængselsbetjentenes faglige udvikling.

”Jeg gider ikke mere. Det er sidste gang. Det er hårdt for børnene, og man bliver mentalt skadet, når man vænner sig til at isolere sig selv bag en dør,” siger Jan Haagensen.

”Det er slet ikke det værd. Jeg skal aldrig nogensinde ind igen,” siger Kim Torbjørn Andersen.